

Argentinsko-španskega pisatelja Andrésa Neumana lahko v slovenščini beremo že nekaj let, saj sta prevedena njegova romana *Popotnik stoletja* (2011, Učila) in *Samogovor* (2013, Cankarjeva založba), vendar pa ga lahko v vsej njegovi veličini spoznamo šele v knjigi *Stvari, ki jih ne narediva*

. Gre za zbirko kratkih zgodb, ki so več kot očitno Neumanova paradna zvrst, v njih pa se ukvarja s človeškim značajem, ki si ga kot kakšen detektiv ogleduje, svaljka med prsti, preučuje pod lupo ... Vsekakor si ne dovoli, da bi se mu izmuznila niti najmanjša podrobnost ali značajska posebnost, in ravno ta občutek se vidi v likih, ki delujejo kot kompleksne študije primerov, a so izrisani z zvrhano mero predanosti in sočutja.

Zgodbe so razdeljene v šest sklopov, prav v vsakem pa se ukvarja z misteriji človekovega značaja, le da jih osvetljuje z različnih zornih kotov. Tematsko najbolj provokativen je sklop *Zadnja sekunda*

, v katerem srečamo like »nekaj sekund« pred smrtjo. Postavljeni so v zelo različne situacije (samomor, mučenje, strelski vod) pri tem pa Neumana zanimajo njihove najgloblje misli in občutki. Tudi sklop

Stvari, ki jih ne narediva

, udari v polno. V njem se ukvarja predvsem z ljubezenskim odnosom, ki ga zna prikazati neklíšejsko, sveže, celo presenetljivo drzno. Takšna je že naslovna zgodba, ki po trubadursko opeva vse zamujene stvari, ki jih par nenehno prelaga, pa

Črta v mivki

, v kateri prevprašuje meje, ki si jih v odnosih postavljamo. Najbolj lirsko izpisan je sklop o *Sorodnikih in tujcih*

, v katerem se ukvarja predvsem z začetkom in koncem življenja, pri čemer slogovno najbolj izstopa zgodba *Rojstvo*, izpisana v enem samem hipnotičnem zamahu. Res je občudovanja vredno, kako popolnoma se uspe potopiti v različne like, kako zna iz njih iztisniti najbolj skrite in potlačene misli, pri tem pa ustvarja prefinjene podobe, se poslužuje neobičajnih metafor in na vsakem koraku preseneča.

V tem oziru je najbolj nepričakovana zadnja tretjina knjige. Če so bili prejšnji sklopi bolj

pripovedni, preide tu v bolj abstraktne vode. Od raziskovanja odnosov in strasti se premakne še en nivo višje in se vpraša, kaj nas določa kot ljudi. Morda mi sami, drugi ljudje, naš konec, naš pogled (*Teorija strun*) ali pa celo jezik (*Konec in začetek besedja*). Zbirko konča z eksperimentalno noto, in sicer z

Zgodbarjevimi dodekalogi

, nekakšnimi kratkimi navodili po točkah, ob katerih pa takoj pojasni, da »ne poskušajo biti pravila za pisanje zgodb; to so drobna opažanja, ki vznikajo v procesu pisanja.« Čeprav zvito svetuje, naj z njimi ne poskušamo razčlenjevati pričujoče knjige, se neizbežno zgodi prav to, pri svojih opažanjih pa zna biti povrh vsega še hudomušen (»Precej nujneje je bralca prebuditi kot nokavtirati«). Tudi tu si ne more kaj, da ne bi končal s provokacijo in zapisano konča s podpičjem. Vsekakor pušča veliko materiala za premišljevanje.

Tudi sicer v knjigi ne primanjkuje humorja, ki je včasih bolj mračen (»Zelo lepo, zakaj pa potem ne analizirate sami sebe in nam drugim ne pustite, da se v miru obesimo.«), spet drugič satiričen, kot v zgodbi *Stroj za prevajanje pesmi*, v kateri daje pesnik svojo pesem neutrudno prevajati iz enega jezika nazaj v drugega, dokler ne bi dobil prvotne različice (»pesem bo prej ali slej zmeraj prevedljiva.«). Zanimivo je tudi dejstvo, da zgodbe gradi zelo podobno Roaldu Dahlu – ekscentriki v običajnih situacijah ali običajni ljudje v nenavadnih situacijah –, vendar pa se iztečejo popolnoma v drugo smer. Ob Dahlovih zamislicah nas večinoma zmrazi, Neuman pa je bolj prizanesljiv, a nič manj učinkovit, saj nas rad pušča v dvomih, kar je na nek način še huje.

Stvari, ki jih ne narediva

, je tako še ena izmed knjig, ki dokazuje, da si tudi kratka zgodba zasluži pozornost in da ni, kakor je pri nas pogosto, le predhodna stopnja romana.

Informacije o knjigi so dostopne na [spletni strani](#).

Avtorica: Veronika Šoster

{fshare id=3176}